

מערך סדנא

מעשים וערכים

יעדים

יחידה זו פותחה מתוך רצון לבסס אצל המחנכים את השיח החינוכי-ערכי במקום השיח שמבטא שיטור/אכיפה. מחנכים רבים נוטים להשתמש במשפטים כגון: "חוקי בית הספר אינם מרשים לך לעשות כך וכך...", "הלבוש הזה הוא לא מתאים לבית ספרנו"; "אם עוד פעם אתפוס אותך עושה כך וכך לידי, אתה לא תהיה פה יותר" וכדו' משפטים אלו מבטאים רצון לאכוף את הכללים היבשים של בית הספר אך אינם מנחילים לחניך גבולות וערכים שישמשו אותו גם כאשר הוא לא נמצא בין כותלי בית הספר וגם כשהמבוגר האחראי לא לידו.

תהליכי 'תיקון הלב' עוסקים בחינוך ולא בשיטור. חינוך שמטרתו להציב גבולות בכדי שהגבולות האלו יוטמעו בחניך ויהפכו להיות מצפון ומורה-דרך פנימי בכדי לבחור בין טוב לרע.

מטרת הסדנא:

1. להטמיע את הרעיון שמאחורי כל "חוק יבש" יש "ערך"
2. חידוד משימת המחנך – לעסוק בהנחלת ה"ערך" ולא באכיפת ה"חוק".

רשימת ציוד והיערכות מקדימה נדרשת

1. ערכת ערכים

מתווה הסדנא

כל משתתף מקבל כרטיסיה עם ערך כלשהו. עליו לספר לקבוצה אירוע כלשהו מחייו כמורה (עדיף סיפור אמיתי ומורכב), שבו הערך שקיבל נפגם. על הקבוצה לנחש איזה ערך יש לו בכרטיס. [לפעמים יש ריבוי של ערכים והזיהוי של הערך הוא לא תמיד פשוט. שלב הדממה (הפסק זמן לאחר אירוע) נועד גם בשביל חשיבה על הערך ואפשר להתייעץ עם אנשים].

שלב ב: דיון

- עד כמה ביום-יום שלנו כמחנכים אנחנו 'מתמללים' ערכים שונים?
 - האם באמת מאחורי כל חוק שיש בקהילה – יש ערך שעומד מאחורה? האם החניכים מבינים את זה?
 - איך גורמים לחניכים לדבר על ה'ערכים' שנפגעו?
- תהליך התיקון, בניגוד לענישה, מתמקד בערך שנפגע. זה דורש מאיתנו להתבונן על הדברים בצורה אחרת ולתמלל את זה באופן יומיומי במפגש עם החניכים.